

ŽIV ŽAV

39. LETNIK, ŠOLSKO LETO 2020/2021

1. in 2. razred

4. razred

5. razred

3. razred

METULJ

Samica izleže jajčeca. Iz njih se izležejo gosenice.

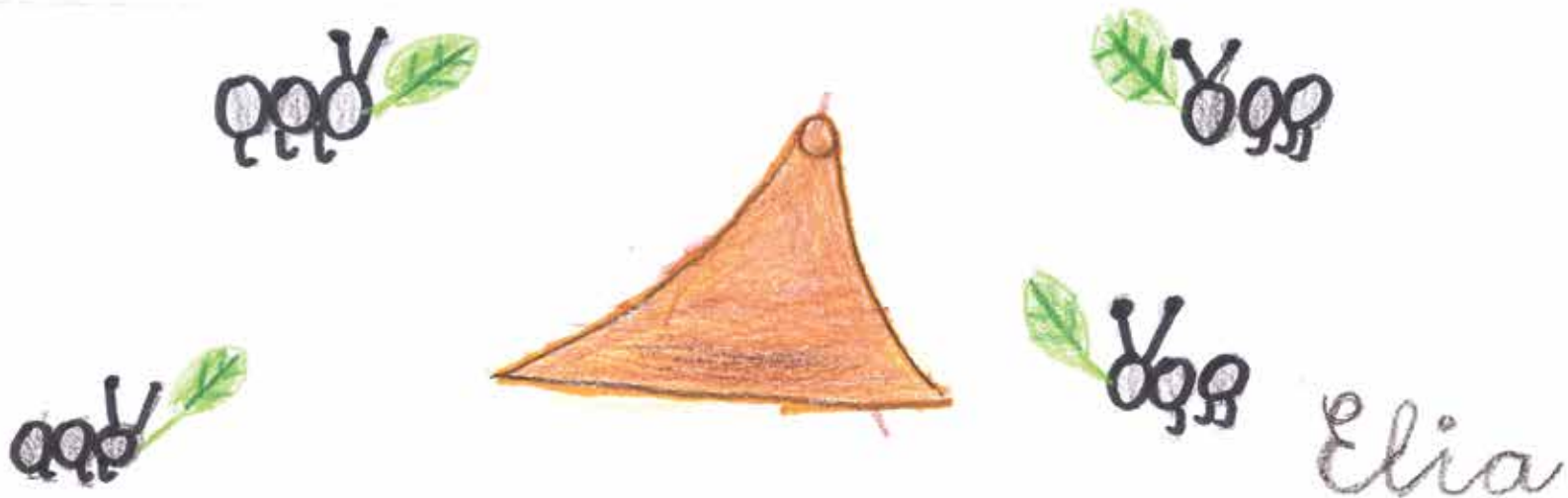
Gosenica se zabubi in iz nje zleze metulj. Metulj leti.

Ambra

MRAVLJE

Mravljje so majhne, a zelo močne. So marjive delavke. Uničujejo škodljive žuželke. Pozimi so v mravljišču. Rdeče mravljje so večje.

PIKA POLO NICA

Pikapolonica je žuželka. Na krilih ima sedem črnih pik. Hraní se z listnimi ušmi. Pravijo, da nosi srečo.

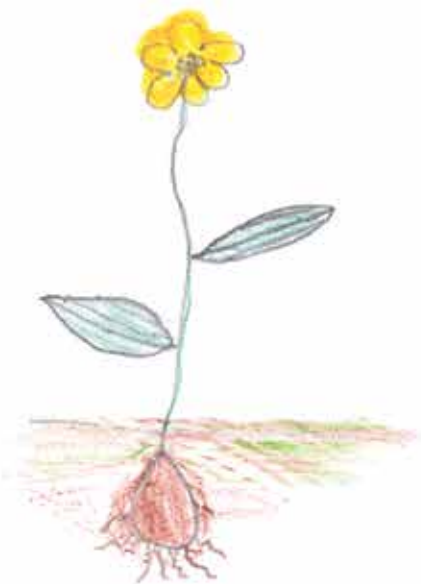
Pika-po-lo-ni-ca zleti v nebo in prinesi mi zlato kolo.

Lia

ZLATICA

Zlatica je travniška rastlina. Dobro uspeva na travnikih in jih spomladi obarva rumeno. Muhe se v dežju skrivajo pod njen upognjen cvet. Zlatica je strupena za živino.

Jan

SINICA

Sinica je drobna ptica. Hrani se z listi, žuželkami in ličinkami. Je črna, bela, rumena in zelenkasta. Peruti in rep so modrosivi.

Gnezdi v drevesnem duplu. V siničke poje tudi pesmica.

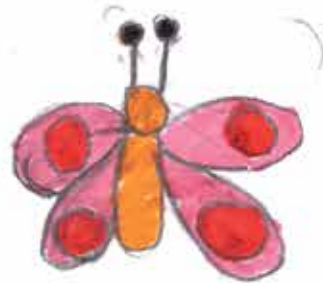
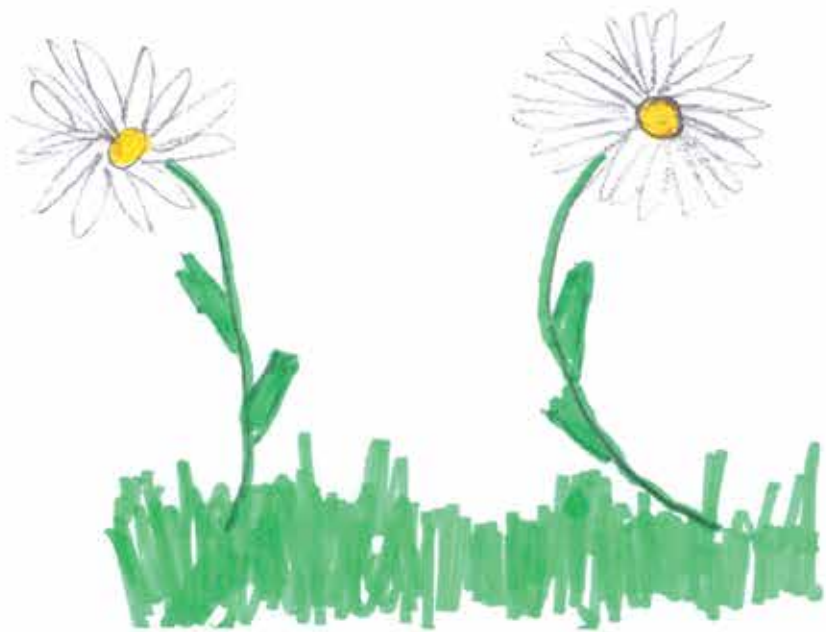
Yaron

IVANJŠČICA

Ivanjščica cvete od maja do oktobra.

Imenujemo jo tudi marjetka. Ima majhen bel cvet in visoko steblo.

Raste na travnikih in vrtovih.

Viola

REGRAT

Regrat je rumena roža. Mlade rastline so lahko greena solata. Je zdravilna roža. Ko odcveti, nastane regratova lučka, ki jo mi

stroci radi pijamo.

Cvete od aprila do julija.

ČEBELA

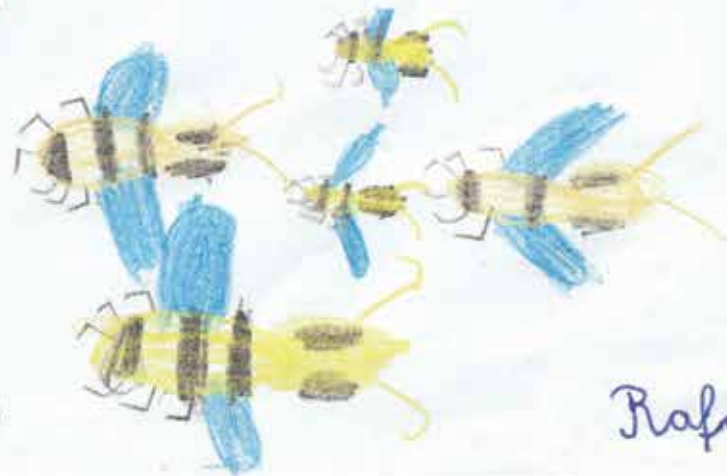
✓

Čebela je zelo koristna.

Njeno telo je pokrito s dlacicami. Na zadku ima zelo, s katerim piči, ko se brani.

Čebele nam dajejo med, ki je zelo zdrav.

Živijo v panju v velikih skupnostih.

Rafael

UVOD

Učenci 3. 4. in 5. razreda naše šole, ki smo hkrati mladi raziskovalci Mreže šol PŠJ, smo se letos posvetili **značilnostim vrtnarstva**, kot obdelovanja ograjenih površin v bližini doma za pridelavo povrtnin, dišavnic, zelišč, okrasnih rastlin, sadnega drevja in vlogi žensk pri tem v naših krajih skozi čas. Rezultati in podatki raziskave so vključeni v raziskovalno delo Mreže šol parka Škocjanske jame v počastitev mednarodnega dneva žena, ki nosi naslov: »VRTNARSTVO V NAŠIH KRAJIH SKOZI ČAS«. Poleg naše šole je raziskovalno nalogo opravilo še pet šol iz Slovenije.

CILJ RAZISKAVE: Ugotoviti, kakšno je bilo vrtnarstvo v naših krajih nekoč in danes.

ZBIRANJE PODATKOV: anketa

ŠTEVILO SODELUJOČIH: 51 anket, ki so jih izpolnili učenci 1.- 5.razreda COŠ P. Tomažič, njihovi dedki, babice, prijatelji, sosedi in znanci.

Vzeli smo pod drobnogled sodobne vrtnarje v 19 - ih krajih **TRŽAŠKE POKRAJINE**.

ČAS ZBIRANJA PODATKOV: februar – marec 2021

KAJ SMO SPOZNALI?

Najbolj pogosto gojene:

POVRTNINE: paradižnik, solata, radič, bučke, peteršilj, kumare, krompir, zelje, fižol, korenje, ohrovt, blitva, zelena, grah, jajčevac, ...

ZELIŠČA in DIŠAVNICE: rožmarin, žajbelj, meta, majaron, bazilika, melisa, timijan, lovor, sivka, dobra misel, drobnjak, pelin, ...

OKRASNE RASTLINE: grmičaste vrtnice, dalije, majnice, nageljni, krizanteme, hortenzije, pušpan, vijolice, oleander, trobentice, ...

OKRASNE RASTLINE NA BALKONIH: bršljanke, gorečke, marjetice, magnolija, roženkraut, petunije, verbena, tulipani, šmarnice, narcise, ...

SADNO DREVJE: češnja, jablana, sliva, figa, hruška, kivi, kaki, breskve, oreh, marelica, lešniki, maline, oljke, ribes, sliva ringlo, limona,...

Najbolj pogosti **ŠKODLJIVCI** so: polži, hrošči, uši, marmornata smrdljivka, mravlje, uši, beli in rdeči pajek, krti...

VRTOVI so največkrat OGRAJENI.

NJIHOVI OSKRBOVALCI so tako moški kot ženske (39 : 41).

NAJVEČKRAT se jih obdeluje še vedno z ROČNIM ORODJEM, čeprav STROJNA OBDELAVA ne zaostaja veliko.

Prevladuje **GNOJENJE** z NARAVNIM GNOJEM in OBVEZNO NAMAKANJE.

Na vprašanje zakaj sogovorniki vrtnarijo največkrat smo dobili odgovor, da zaradi **DOMAČEGA PRIDELKA** in ker jim je to **VŠEČ**.

VRTNARSTVENJE V NAŠIH

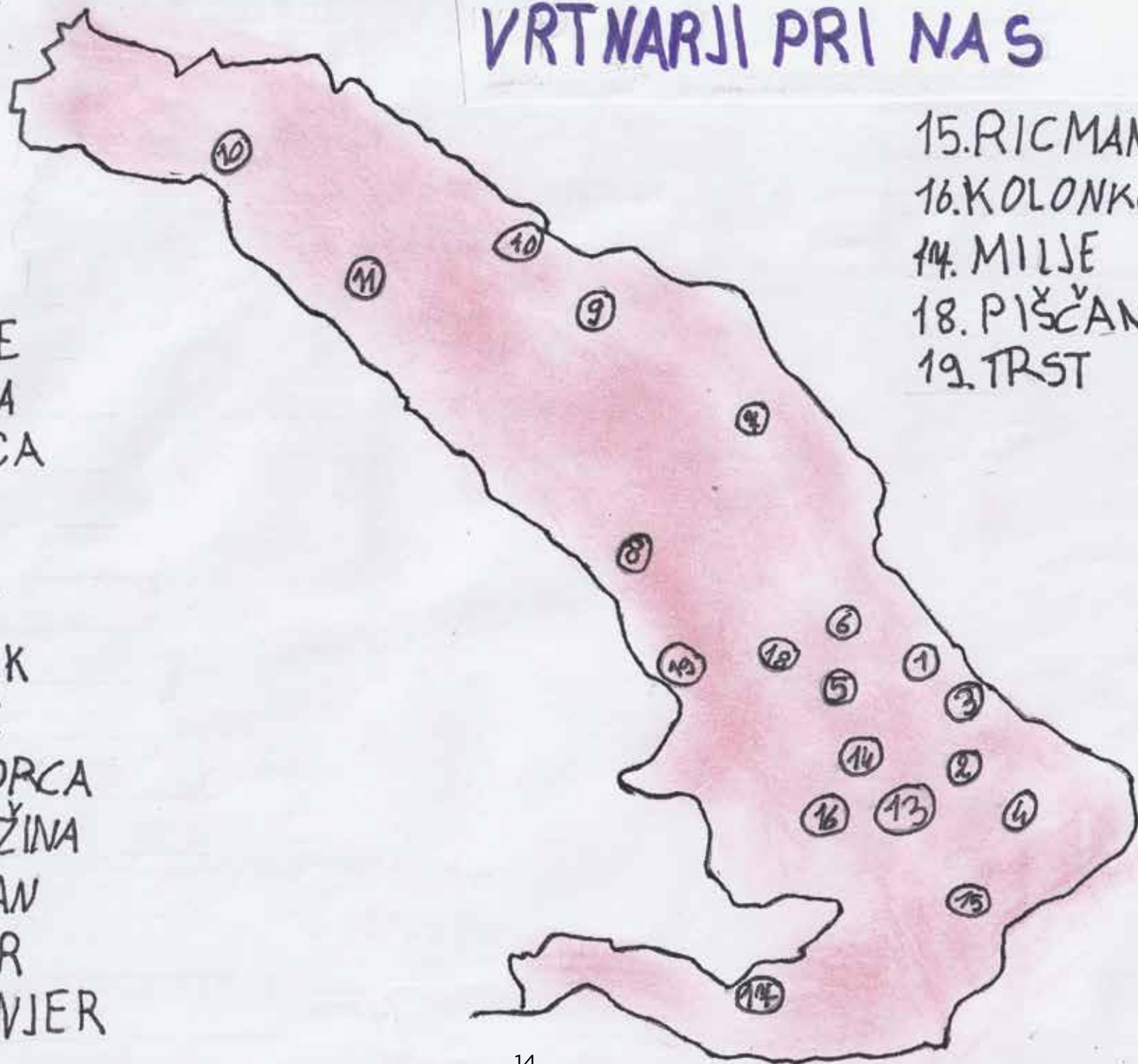
KRAJŠIH

VRTNARI PRI NAS

1. TREBČE^V
2. PADRIČE^V
3. GROPAĐA
4. BAZOVICA
5. BANI
6. OPČINE
7. REPEN
8. PROSEK
9. SALEŽ
10. SAMATORCA
11. NABREŽINA
12. SESLAN
13. LONJER
14. PODLONJER

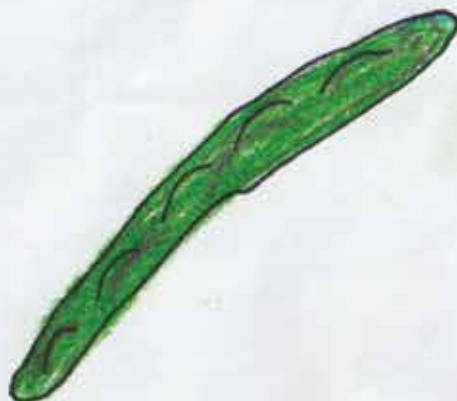
15. RICMANJE
16. KOLONKOVEC
17. MILJE
18. PIŠČANCI^V
19. TRST

PETERŠILJ 27x

STROČJI FIŽOL 6x

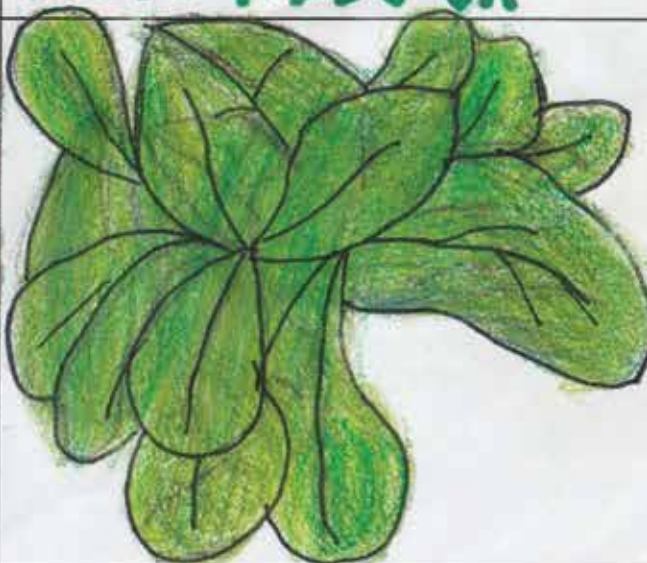
BROKOLI 2x

ŠPINAČA 5x

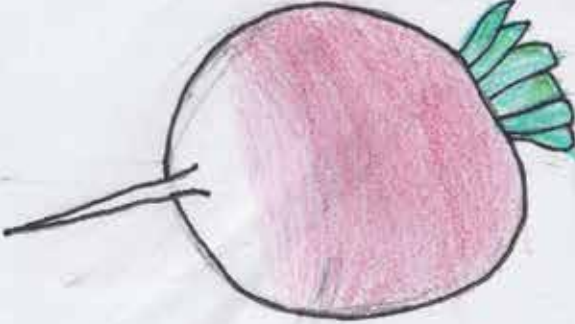

NOTOVILEC 9x

BLITVA 12x

<p>REPA 5x</p>	<p>RUKOLA 6x</p>	<p>KOLERABA 1x</p>
		
<p>RDEČ RADIČ 1x</p>	<p>RADIČ 35x</p>	<p>CIKORIJA 3x</p>
		

OHROVT 14x

KORUZA 1x

ALI JE VRT OGRAJEN

OGRAJEN: 31x

NEOGRAJEN: 12x

VIŠEČI VRT: 2x

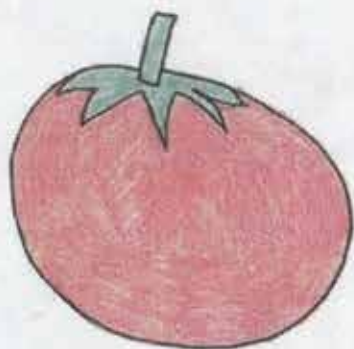
KDO JE OSKRBNIK VRTA

ŽENSKE: 39x

MOŠKI: 41x

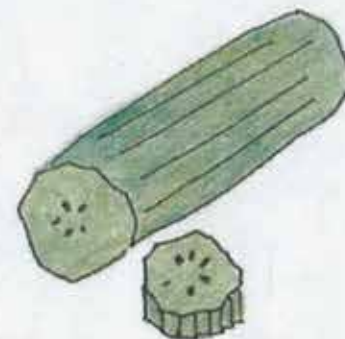
PARADIŽNIK 46X

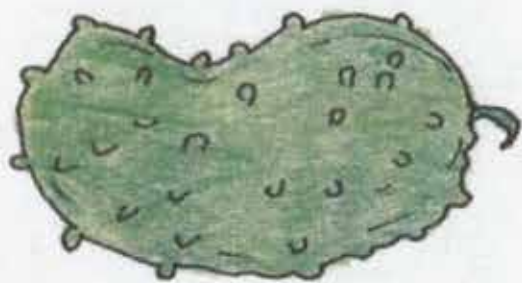
SOLATA 42X

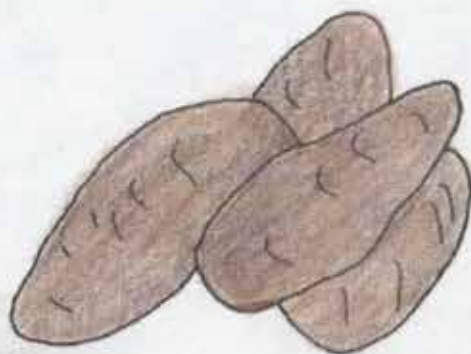
BUČKE 27X

KUMARE 17X

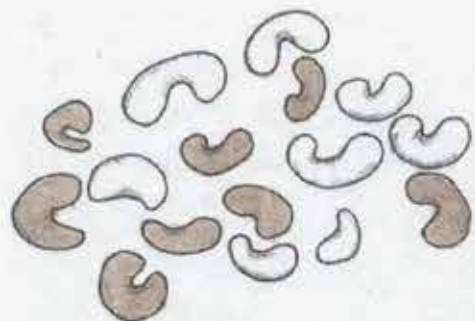
KROMPIR 16X

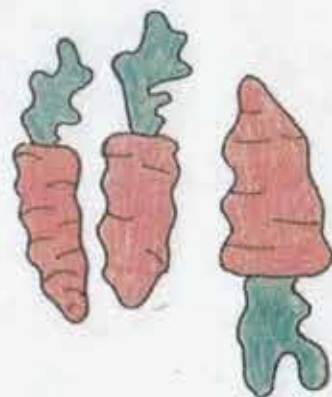
ZELJE 15X

FIŽOL 14X

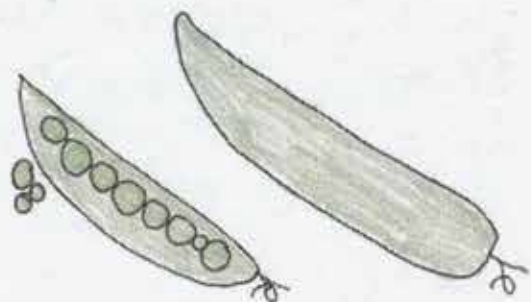
KORENJE 14X

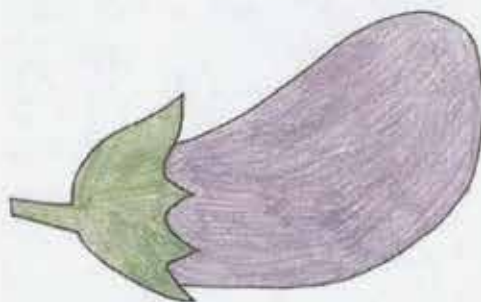
ZELENA 12X

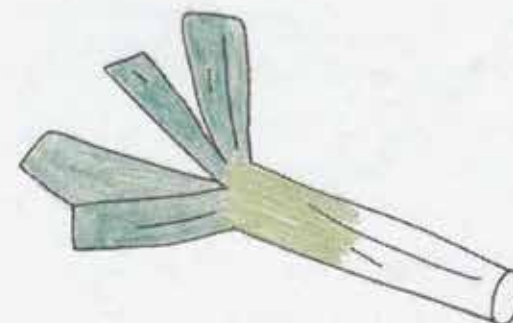
GRAH 10X

JAJČEVEC 10X

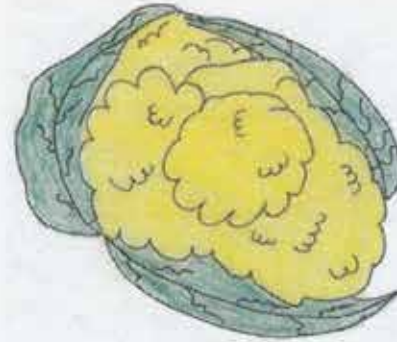
POR 9X

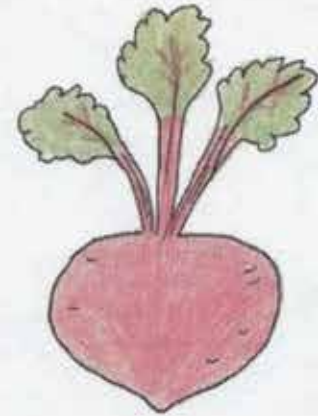
PAPRIKA 8X

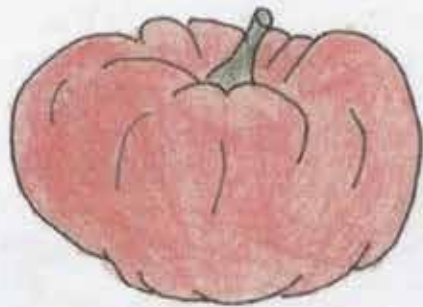
CVETAČA 8X

PEŠA 5X

BUČE 5X

ARTIČOKA 2X

ČEBULA 1X

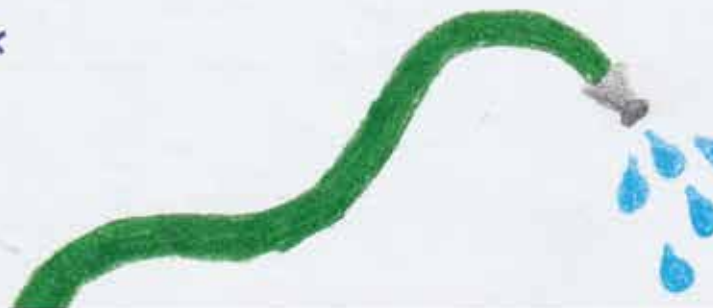
UPORABA ORODJA

ROČNO ORODJE: 49x
STROJNO ORODJE: 23x

UPORABA NAMAKALNIH CEVI

DA 26x
NE 21x

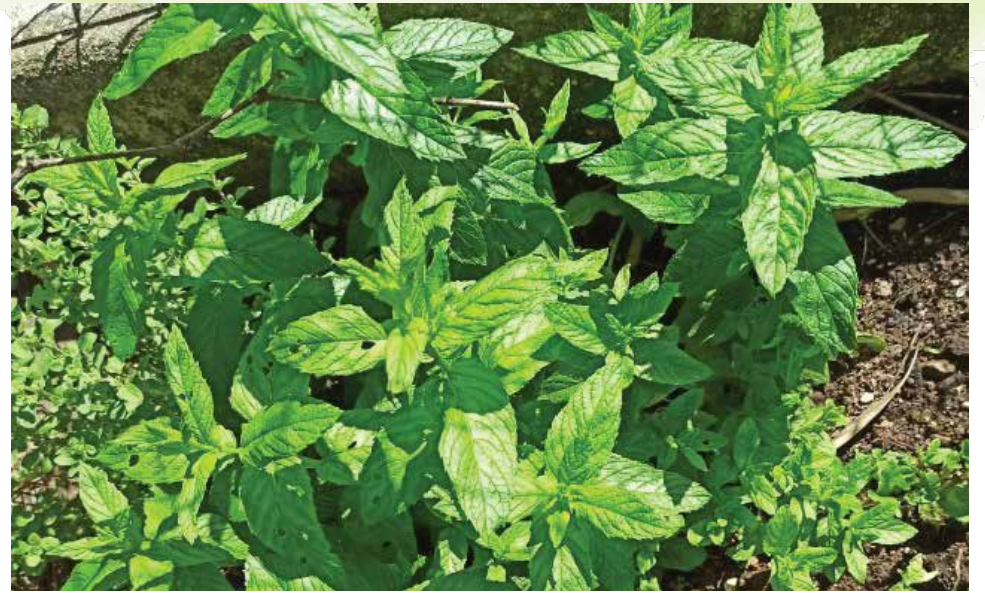

UPORABA GNOJA

NARAVNEGA: 42x

UMETNEGA: 16x

GOJENJE DIŠAVNIC IN ZELIŠČ

DA 46 x

NE 3 x

OSKRBNIK VRTA (DIŠAVNICE IN ZELIŠČE)

ŽENSKA: 39 x COD 10 DO 82 LET)

MOŠKI: 16 x COD 30 DO 83 LET)

CITRONKA 1X

KAMILICA 1X

ROŽMARIN 50x

ŽAJBELJ 45x

META 37x

ZATIRANJE ŠKODLJIVCEV

KOPRIVNI MACERAT, ČRNO MILO,

S KEMIČNIM PREPARATOM, KOPRIVA,

S PEPELOM, ČESEN V ZEMLJO,

S ŠKROPILOM, S KUHANIM ČESNOM,

S STRUPOM, POBIRAMO HROŠČE,

S PRAHOM

MAJARON 33X

BAZILIKA 22X

MELISA 17X

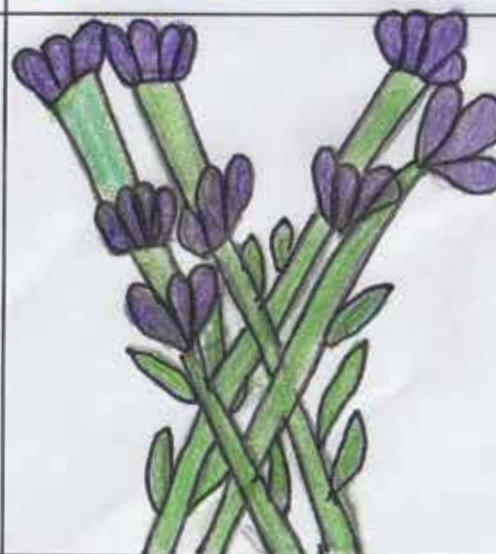
TIMIJAN 11X

LOVOR 11X

SIVKA 5X

DOBRA MISEL 5X

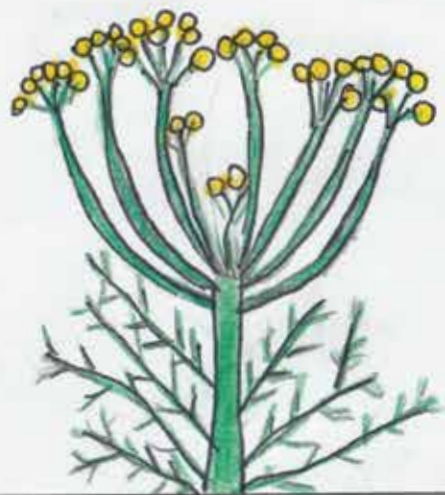
DROBNJAK 5X

PELIN 4X

KOROMAČ 2X

PEHTRAN 2X

OGNIČ 1X

VRTNO ORODJE

VRSTE ORODJA

MOTIKA: 34x	VRTNE ŠKARJE: 5x
GRABLJE: 33x	KRAMP: 4x
LOPATA: 30x	PLUG: 3x
VILE: 14x	METLA: 1x
FREZA: 13x	HARLJALNIK
TRAKTOR: 4x	ZEHLJE: 1x
ŠAPA: 5x	SRP: 1x
	SADILNI KLIN: 1x

SADNO DREVJE
IN
GRMIČEVJE

V NAŠIH VRTOVIH

ČEŠNJA		30 X
JABLANA		20X
SLIVE		20X
FIGA		16X

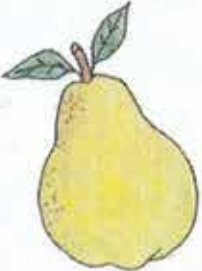
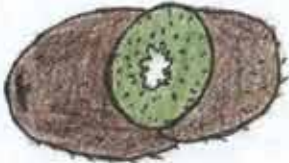

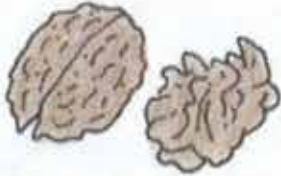

GOJENJE SADNEGA DREVJA

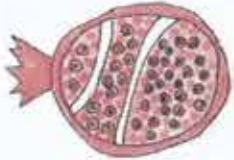
DA: 44x

NE: 8x

HRUŠKA		15x
KIVI		15x
KAKI		14x
BRESKEV		13x

OREH		11x
MARELIKA		10x
LESKA		5x
MALINE		5x

OLJKE		4x
RIBES		3x
LIMONA		3x
ROBIDNICE		3x
GRANATNO JABOLKO		3x

MANDLJEVEC		2x
MURVA		2x
NEŠPLJA		2x
POMARANČA		1x
AVOKADO		1x

OKRASNE IN BALKONSKKE RASTLINE

GRMIČASTE VRTNICE	36x
GOREČKE	35x
DALIJE	28x
MAJNICE	19x
NAGELJNI	18x
KRIZANTEME	14x
HORTENZIJE	13x
TULIPANI	10x
PUŠPAN	7x
VIJOLICE	6x
JASMIN	6x
CIKLAME	6x
OLEANDER	5x
TROBENTICE	5x
ROŽENKRAUT	5x
BRŠLIJANKE	5x
MARJETICE	4x
PETUNIJE	4x
BEGONJE	3x
GLICINIJA	3x

HIJACINTE	3x
VRTNICE	3x
NARCISE	2x
VODENKE	2x
ŽAFRAN	2x
MEČI	2x
TURŠKI NAGELJNI	2x
HIBISKUS	2x
KAKTUSI	2x
KAMELIJA	2x
AZALEJA	1x
ORHIDEJA	1x
SONČNICE	1x
MAGNOLIJA	1x
VERBENA	1x
SMARNICE	1x
SURFINJE	1x
SIVKA	1x
PASIJONKA	1x

SKRBNIK OKRASNIH RASTLIN

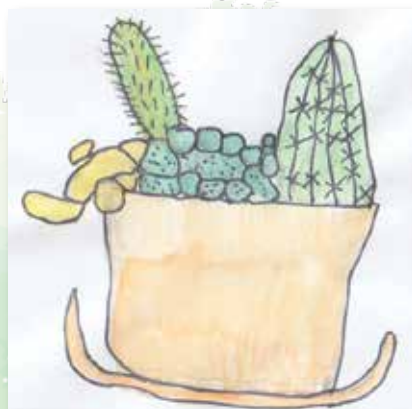
ŽENSKE 38x (OD 36 DO 88 LET)
MUŠKI 4x (OD 33 DO 45 LET)

GOJENJE OKRASNIH RASTLIN

DA 37x

NE 12x

DNEVNO ZALIVANJE POLETI

DA: 48x

NE: 2x

IMENOVANJE ZALIVAČA

ŽLAFADUR: 33x

ZALIVALNIK: 5x

SBRUFADOR: 3x

ZALIVAČ: 2x

ŽBRFDUR: 1x

ZALIVNIK: 1x

ŠKODLJIVCI

ZAKAJ VRTNARIMO?

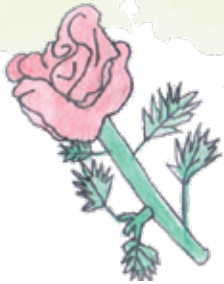
DA IMAMO DOMAČ PRIDELEK	16X
KER NAM JE VŠEČ VRTNARJENJE	13X
DA IMAMO SVEŽO ZELENJAVO IN SADJE	12X
DA BI UŽIVALI ZDRAVO PREHRANO	9X
ZA SPROSTITEV	6X
KER NAM DAJE ZADOŠČENJE	3X
ZA SAMOUPORABO IN DEL ZA PRODAJO	2X
UŽIVAMO V ROSTEN ČASU	2X
KER JE ZANIMIVO	2X
KER JEMO ZELO DOSTI ZELENJAVE	2X
KER LAHKO UŽIVAMO V POLETNIH DNEH V NARAVI	2X
KER SO ŽE MOJI STARŠI LJUBILI NAŠO ZEMLJO	2X
ZA BIOLOŠKO ZELENJAVO	1X
KER IMAM ČAS	1X
DA OHRANIMO ZDRAVJE	1X

ZAKLJUČEK

Po zaključenem raziskovalnem delu so učenci prisluhnili nagovoru univerzitetne diplomirane inženirke zootehnike in mentorice kmetijskega krožka na OŠ Podgrad, Tamare Urbančič. Učencem je preko videoposnetka obrazložila pomen kmetovanja na ekološki pomen ter življenje na osnovi permakulture. Poudarila je, da »imamo bogato dediščino obdelovanja vrtov in prav je, da se vsa ta pestrost virov in bogastvo znanja obdelovanja v sožitju z naravo ne izgubi, ampak neprenehoma prenaša iz starejših generacij na mlajše.«

Vsem anketirancem se prisrčno zahvaljujemo!

Učenci in učitelji mentorji

UČENCI, KI IMAJO DOMA VRT

CARLI Ivan Nikolaj

FRANCO Rafael

GARASSICH GARBELLOTTO Rami

MESAR Kristel

LAKOSELJAC Jan

KRALJ Marjana

INGRAO Caterina

NAIROZ Selena Amira

TRETJAK Gabriel

VITRANI Nicolò in Ambra

JERMAN Soraja

SANTON Martina

OSTALI ANKETIRANCI

BAJ Gabriele

BANDI Dušan

BANDI Paolo

BERNARDI Maria

BORTOLUSSI Giulia

BRATOZ Gregor in Norman

BRIŠČEK Aldo

CAPILLA Natan

CARLI Ana

CARDOSO Milena

CETIN Maria

CIUFFAR Darja

CIUFFAR Marinka in GABRIELLI Carlo

CUFAR Monica

DANEV Lucio in GORKIČ DANEV Anica

DAVANZO Rossana

DEL COCO Fabio

GERLI Sergio

GHEZZO Flavio

GREGORI Emil

GRILANC Marija (Lojzka)

INGRAO Antonino

KOREN Natale

KRALJ Alfredo

KRALJ Fabjana LEGHISSA Maria

LEUZ Fabiana

LISJAK Maria

MARC Nada

MERLAK Marina

MILKOVIĆ Sonia

MILKOVIČ Vilma

MISCULIN Sergio

PIPERNO Giulia

PURIČ Marta

PURIČ Vilma

RACMAN Paolo in MOZINA Susanna

RADETIČ Marta

RAUBER Magda

REBEC Greta

SANTON Sergio

SILVINI Laura

SKERLAVAJ Cinzia in KALC Jordan

SOSSI Sonia

SUBER Danila in CARLI Lorenzo

ŠTOKA Boris

TRETJAK Tanja

VODRET Simone

RAZISKOVALI SMO UČENCI 3., 4. IN 5. RAZREDA
OSNOVNE ŠOLE PINKA TOMAŽIČA

David Ivan Thomas Giovanni Liam Jan

Amir Martina Lorenna Veronica Dean

Esmeralda Elizabeth

Gabriel

Maryana

Abele

Janis

Motjaž

Kobi

3 Kristel

4 Kristina

Selena

5 Soraja

Gabriel

6 Nitica

Aleksij

Katerina

Lara

Viktor

PROJEKT »VODA«

Aleksej: V mesecu oktobru smo se posvečali projektu o vodi. S tem projektom smo se ukvarjali že v lanskem šolskem letu, ko je naša šola dobila naziv »VODNA ŠOLA«. To pomeni, da od sedaj dalje, bomo pili samo vodo iz pipe. Miklavž nam je lani podaril literske steklenice, ki jih vsak dan redno napolnjujemo in vodo popijemo.

Lara: Zaradi situacije, ki je nastala v lanskem šolskem letu, smo letos, v mesecu oktobru, začeli obravnavati projekt o vodi. 29. oktobra, smo na daljavo sledili projektu, ki ga je vodila uč. Tanja Bordon. Z njo smo se pogovarjali o vodi v svetu. Rekla nam je, da je več kot tri četrte slane vode. Ostale, še manj kot ena četrina, je sladke in pitne vode. Potem smo skušali razumeti kje je več in kje je manj vode na Zemlji. Prišli smo do ugotovitve, da nam to prikazuje globus. Kjer je zeleno pobarvan lahko razberemo, da tam je voda, kjer je rumeno pobarvan pa so sušna območja in puščave.

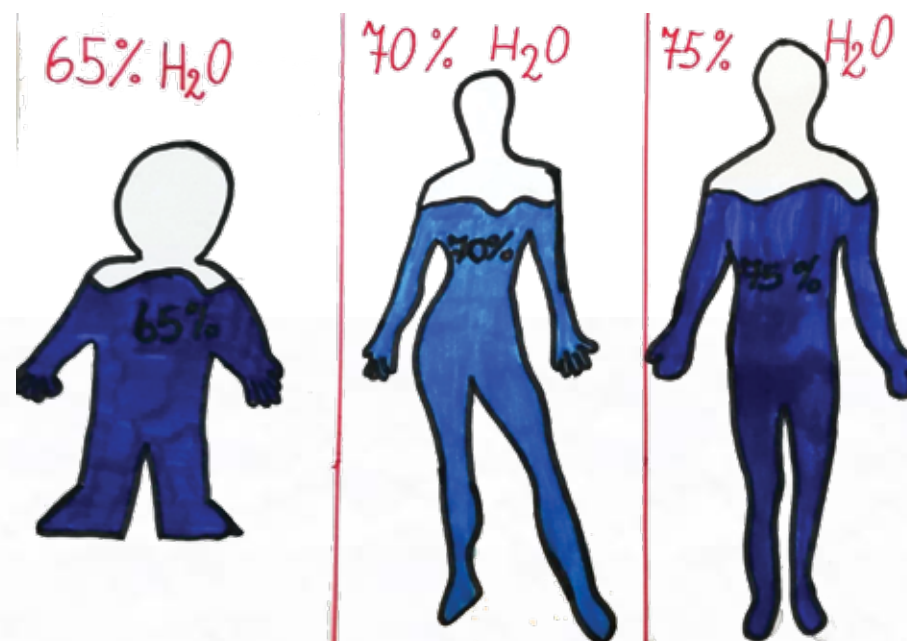
Območja bogata z vodo

Sušna območja

Soraja: Nato smo se pogovarjali o našem telesu. Človek mora popiti vsaj liter vode na dan, ker je to pomembno za zdravje. Starejši ljudje imajo v telesu manj vode kot otroci. Človeško telo je sestavljeno iz približno 75% vode. Zadostna količina vode v človeškem telesu pripomore k boljšemu razmišljanju, delovanju mišic itd. Človek je lahko brez vode največ en teden. Maksimalno pa lahko popije 48 kozarcev vode in če jih popije več se lahko počuti slabo.

Marjana: Učiteljica Tanja nam je pokazala slike o onesnaženem morju. Bilo je polno smeti. Povedala nam je, da za razkroj plastičnih vrečk je potrebno 400 let. In tudi slamice, plastični jedilni pribor, plastenke itd. se ne razkrojijo v kratkem času. Vsa ta mikro plastika gre v živali in iz živali v prehransko verigo. Nenazadnje jo človek zaužije. Plastika škoduje celotnemu ekosistemu. V Tihem oceanu je celo nastal otok iz plastičnih odpadkov.

Onesnaženo okolje

Selena: Nato smo si ogledali slike: o želvi, ribah, pticah, kitih, delfinih in tjulnjih, ki so se zapletli v mrežo ali v plastično vrečko. Želve mislijo, da so vrečke meduze. Ribe tisto pojejo. Ribiči ulovijo ribe v katerih so že zasledili plastične mikro-delce. Najbolj onesnažena celina je Azija.

Želvica Charlie

Čisto okolje

Ksenija: Ogledali smo si tri videoposnetke o onesnaževanju. Na prvem posnetku smo videli kako živijo otroci v revnejših predelih sveta ob pomanjkanju vode. V drugem posnetku smo videli kako se živali zamotajo v razne mreže in zaradi tega umrejo in kako vsa umazanija, ki jo človek spusti v vodo, poruši ravnovesje v naravi. Tretji posnetek je pripovedoval o želvici Charlie, ki je pojedla eno celo plastično vrečko. Želvico so ulovili, počistili, ozdraveli in jo rešili plastike, ki je imela v notranjosti ter jo spustili spet v ocean. V njej so našli 3 grame plastike.

Različni načini onesnaževanja: tankerji

Viktor: V oceanu so tudi ribe, ki vsak dan umirajo zaradi nafte. To nafto razlijejo po nesreči tankerji v morje. To so prave naravne katastrofe! Pred nekaj leti je ladja, ki je prevažala nafto, po nesreči razlila njen tovor v morje. Tanker je zadel v čer in potonil. Vsa nafta, ki jo je prevažal, se je razlila v morje in tako je umrlo na milijone in milijone morskih živali. Ta je ena najhujših nesreč, ki se je kdaj pripetila. To se je zgodilo leta 2010; narava bo tam spet neonesnažena komaj leta 2040!

Kristina: V sklopu tega projekta smo imeli delavnico. Poskusili smo različne vode: destilirano, iz pipe in iz kupljene steklenice. Ugotovili smo, da je voda iz pipe najboljša. Pripravili smo tudi napitke z različnimi okusi. Prvi napitek je bil s kiwijem,

drugi s pomarančo, limono in jabolko, tretji s hruško in ingverjem. Imenovali smo jih: KIWIKI, LIMORANČINA in HRUŠKOKOT. Potem smo jih poskusili in jih ocenili z emoji. Meni je bil najbolj všeč napitek Limorančina.

KRISTINA	LARA	CATERINA	KSENJA	SORAJA	MARIJANA	SELENA	VIKTOR	GABRIEL	ALEKSEJ	KOKTALI
😊	😐	😞	😞	😐	😐	😐	😐	😊	😊	KIWIKI
😊	😐	😐	😐	😐	😊	😐	😊	😊	😊	LIMORANČINA
😞	😞	😞	😐	😐	😐	😞	😊	😐	😊	HRUŠKOKOT

Caterina: V okviru tega projekta smo v razredu pripravili tri plakate: prvega z besedo voda v tridesetih jezikih, v drugem smo zarisali in bolje spoznali sistem kroženja vode, na tretjega pa smo napisali himno naše vodne šole, ki smo jo sestavili med urami glasbene vzgoje. Na spletu smo poiskali pregovore v zvezi z vodo in jih zalepili v kapljice, ki smo jih pripravili med urami likovne vzgoje.

voda massa vesi vero
a víz apa agua vann
mizu vand

àgua Vadà Wasser water
vero uisce eau su
vann uje acqua siu

Pregovori o vodi

Segrevanje vode, izhlapevanje in kondenzacija

KROŽENJE VODE

Gabriel: V sklopu tega projekta smo spoznali veliko zanimivih stvari o vodi, o onesnaževanju, o našem planetu ter o človeškem telesu. Učiteljica Tanja je bila prijazna tudi zato, ker nam je skušala podajati snov na čimbolj enostaven način in nam jasno odgovarjala na vprašanja, ki smo ji postavljali.

HIMNA VODNE ŠOLE

**Ko zjutraj vstanem in si oči pomanem,
ko si nataknem masko, pa vzamem še flaško.**

**In v šolo brž stečem in učiteljici rečem:
»Preljuba učiteljica oj, dajmi kaj za pit!«**

**Sveža voda, to je pijača za me,
sveža voda, to mi oživlja srce.**

**Sveža voda, to je pijača za vse,
če ne spiješ liter vode,
V življenju ti bo gorje!**

Učenci 5. razreda

ŠOLSKO GLASILO SO SESTAVILI:

1. razred

DE CRIGNIS Elia

PUNTAR Lia

VITRANI Ambra

2. razred

FRANCO Rafael

FUMICH Viola

GARASSICH GARBELLOTTA Rami

GREGORI Jan

URDIH Jason

3. razred

BABICH Marco

DE VINCENZI Mitja

FONTANA Dean

GRGIČ Matjaž

MESAR Kristel

MILKOVIČ Gabriel

POČKAJ Elizabeth

PUNTAR Adele

VITRANI Nicolò

4. razred

CARLI Ivan Nikolaj

CHIAUTTA Lorena

DE CRIGNIS Veronica

DEL COCO Amir Xavier

FUMICH Thomas

LAKOSELJAC Jan

MOLARO Liam

MONTESANO Giovanni

SANTON Martina

TOMIC David

5.razred

CHIAUTTA Kristina

GERLI Lara

INGRAO Caterina

JANKOVIC Ksenija

JERMAN Soraja

KRALJ Marjana

NAIROZ Selena Amira

Počkaj Vioktor

Tretjak Gabriel

Vremec Aleksej

SEZNAM UČITELJIC in UČITELJEV
KRALJ Nataša, GOLLIA Roberta (supl. ZOBIN Anja), STOPAR Elizabeta,
PIŠČANC Giorgina (supl. PERIC Ingrid),
KANTE Xenia, GRGIČ Vladimira, DANIELI Elisabetta, MOZETIČ Robert,
MAVER Romina, PETAROS Nada (supl. MILIČ Simon)

Celodnevna osnovna šola Pinka Tomažiča
Združenje staršev COŠ Pinka Tomažiča, Trebče
Trebče 33
34149 Trst, Italija
+39 040 214300
sola.tomazic@gmail.com

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE

Nanoški trg 2
Opčine, 34151 Trst

uredili: Xenia Kante in Elizabeta Stopar
strani pripravila: Xenia Kante
oblikovala: Lucija Klanac (Tiskarna Mljač)
tisk: TISKARNA MLJAČ, Divača
naklada: 100 izvodov

